



PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR-05.0057-2466/LXIII/09

Kraków, 10. LUT. 2009

**Pan
Wojciech Hausner
Radny Miasta Krakowa**

W odpowiedzi na Pana interpelację w sprawie pozaustawowych projektów wspierania rodziny przez Gminę Kraków, zgłoszoną na LXIII Sesji Rady Miasta Krakowa w dniu 21 stycznia 2009 r., przedstawiam poniżej wnioskowane informacje.

– W zakresie dostępu do kultury

Gmina Miejska Kraków jest organizatorem dla 26 miejskich instytucji kultury, w tym:

1. 8 miejskich ośrodków kultury,
2. 4 miejskich bibliotek publicznych,
3. 2 orkiestr,
4. 7 teatrów:
 - Teatr Bagatela,
 - Teatr Lalki i Maski „Groteska”,
 - Teatr Ludowy,
 - Teatr „Łaźnia Nowa”,
 - Teatr KTO,
 - Balet Dworski „Cracovia Danza”
 - Krakowski Teatr – Scena STU (instytucja wojewódzko-gminna)
5. 4 muzeów i 1 galerii sztuki:
 - Muzeum Historyczne Miasta Krakowa,
 - Muzeum Historii Fotografii,
 - Muzeum Inżynierii Miejskiej,
 - Muzeum Armii Krajowej (instytucja wojewódzko-gminna),
 - Galerii Sztuki Współczesnej „Bunkier Sztuki”.

Każde miejskie muzeum, zgodnie z art. 10 ust. 2. ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. *o muzeach* (Dz. U. z 1997 Nr 5, poz. 24 ze zm.), w jednym dniu tygodnia organizuje nieodpłatny wstęp na wystawy stałe, a także oferuje w sprzedaży bilety ulgowe: szkolne, grupowe oraz rodzinne.

Gmina Miejska Kraków już od pięciu lat jest organizatorem cieszącego się dużym zainteresowaniem zwiedzających przedsięwzięcia - „Nocy Muzeów”, podczas której wejścia do muzeów są bezpłatne. W tym roku już po raz trzeci odbędzie się również „Noc Teatrów” oraz „Krakowska Noc Jazzu Europejskiego”, a po raz drugi „Noc Sakralna”. We wszystkich tych imprezach uczestnictwo również jest nieodpłatne.

Poza ww. projektami, ceny biletów do teatrów są zależne od samego spektaklu i miejsca w teatrze. W sprzedaży są oferowane bilety w dwóch cenach: normalne i ulgowe, z uwzględnieniem biletów grupowych.

Dyrektorzy teatrów mają w swojej dyspozycji tzw. bilety socjalne (w cenie 2 zł), które mogą przyznawać w szczególnych sytuacjach, ale zawsze jest to sprawa indywidualna.

Szczegółowe informacje dotyczące wszystkich instytucji kulturalnych w Krakowie zarówno dla turystów, jak i dla mieszkańców Krakowa są ujęte w miejskim informatorze kulturalnym „Karnet”, lub na stronach internetowych każdej z instytucji.

— W zakresie dostępu do urządzeń sportowo-rekreacyjnych

Ośrodek Sportu i Rekreacji „Krakowianka” w celu ułatwienia dostępu dla rodzin wielodzietnych do korzystania z infrastruktury rekreacyjnej Ośrodka, w cenniku na rok 2008 (podobnie jak w latach poprzednich) przygotował ofertę tzw. „biletów rodzinnych”. Bilet ten preferował rodziny przychodzące na basen bez limitu dotyczącego ilości dzieci. Z tej formy wejścia na baseny w 2008 roku skorzystała następująca ilość rodzin:

miesiąc	Basen Nowa Huta	Basen Śródmieście
czerwiec	495	154
lipiec	1004	216
sierpień	720	157
Razem:	2219	527

Łącznie z powyższych ulg skorzystało zatem 2746 rodzin.

Informuję uprzejmie, że w dniu 27 sierpnia 2008 r. Rada Miasta Krakowa podjęła uchwałę Nr XLIX/637/08 w sprawie utworzenia jednostki budżetowej Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie i zatwierdzenia jej statutu. W dniu 1 stycznia 2009 r. nowa jednostka rozpoczęła swoją działalność. ZIS w Krakowie ma zarządzać mieniem gminy służącym realizacji zadań w zakresie kultury fizycznej i sportu, niezarządzanym przez inne gminne jednostki organizacyjne, w tym obiektami sportowymi, basenami i halami sportowymi.

Na początku stycznia br. jednostka rozesłała do klubów sportowych działających na terenie Gminy Miejskiej Kraków ankiety, mające na celu uzyskanie zbiorczych informacji o obiektach sportowych, m.in. o ich dostępności dla osób niepełnosprawnych czy organizowanych atrakcji dla dzieci.

W dniu 14 stycznia 2009 r. Pan Krzysztof Kowal, Dyrektor ZIS zawarł w imieniu Gminy Miejskiej Kraków umowę użyczenia ze Stowarzyszeniem „U Siemachy”. Przedmiotem użyczenia są działki nr 521/12 i 521/14 obręb 46 jednostka ewidencyjna Nowa Huta wraz z położoną na nich infrastrukturą sportową. Stowarzyszenie „U Siemachy” zobowiązało się wykorzystywać ww. przedmiot użyczenia dla aktywizacji sportowej i rekreacji, poradnictwa psychologicznego i działalności opiekuńczo-wychowawczej, edukacji i rozwoju oraz integracji społecznej.

Ponadto w ww. umowie użyczenia zastrzeżono, że Gmina Miejska Kraków ma prawo korzystania z przedmiotu użyczenia, w szczególności organizowania bez odpłatności na rzecz Stowarzyszenia „U Siemachy” programów sportowo – rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych.

Aktualnie jednostka znajduje się na etapie przejmowania dokumentacji prawnej i geodezyjnej dotyczącej obiektów sportowych przekazywanych przez gminne komórki organizacyjne. Dokumentacja powyższa będzie musiała jeszcze zostać poddana sprawdzeniu. W związku z powyższym podanie przez ZIS „ewentualnych rozwiązań pozaustawowego, a będącego wynikiem lokalnych decyzji, wspierania rodziny” możliwe będzie w późniejszym terminie.

– W zakresie korzystania z komunikacji zbiorowej

Uchwałą Nr XXX/375/07 Rady Miasta Krakowa z dnia 5 grudnia 2007 r. (z późn. zm.) ustalone zostały ceny i opłaty za usługi przewozowe, uprawnienia do przejazdów bezpłatnych i ulgowych oraz przepisy taryfowe w komunikacji miejskiej w Krakowie realizowanej na obszarze Gminy Miejskiej Kraków oraz Miast i Gmin, które przystąpiły do porozumień międzygminnych w zakresie lokalnego transportu zbiorowego.

Zgodnie z zapisami załącznika nr 2 do ww. uchwały ustalone zostały uprawnienia do przejazdów bezpłatnych m.in. dla uczniów z rodzin wielodzietnych, w których jest pięcioro i więcej dzieci zamieszkujących na stałe w obszarze objętym integracją międzygminną. Bilet wolnej jazdy wydawany jest uczniom na okres roku szkolnego (wrzesień – czerwiec) i przysługuje do ukończenia 20 roku życia (ukończenie 20 roku życia lub zmiana zamieszkania przez dzieci starsze nie pozbawia młodszych dzieci nabytych uprawnień).

Do osób uprawnionych do przejazdów bezpłatnych należą również wychowankowie rodzinnych domów dziecka, osoby prowadzące rodzinne domy dziecka wraz z ich dziećmi oraz dzieci z wielodzietnych zawodowych rodzin zastępczych, którzy zamieszkują na stałe w obszarze objętym integracją międzygminną. Bilet wolnej jazdy wydawany jest na okres całego roku.

Załącznik nr 1 do powyższej uchwały zawierający zapisy dotyczące biletów wieloprzejazdowych, zawiera również ofertę weekendowego biletu rodzinnego miejskiego i aglomeracyjnego. Bilet ten uprawnia do wielokrotnych, przez okres dwóch dni weekendowych, tj. w sobotę i niedzielę, przejazdów liniami dziennymi w strefie miejskiej lub dwóch strefach biletowych. Do korzystania z biletu rodzinnego uprawnieni są rodzice bądź rodzic z dzieckiem/dziećmi do lat 16.

– W zakresie pomocy rodzinom o szczególnych potrzebach wynikających m.in. z niepełnosprawności, chorób przewlekłych

Rada Miasta Krakowa korzystając z upoważnienia ustawowego, uchwałą Nr XXIV/288/07 z dnia 24 października 2007 r. w *sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Kraków* uregulowała problematykę zawierania umów najmu lokali z mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Kraków.

Lokale stanowiące mieszkaniowy zasób Gminy Miejskiej Kraków przeznaczone są przede wszystkim na lokale zamienne i socjalne w przypadkach, gdy na Gminie ciąży ustawowy obowiązek ich dostarczenia, tj. w przypadku orzeczonej przez sąd powszechny eksmisji z zajmowanego lokalu z jednoczesnym prawem do lokalu socjalnego lub lokalu zamiennego w przypadku wyroku orzekającego o rozwiązaniu stosunku najmu w związku z decyzją właściwego organu nadzoru budowlanego stwierdzającą zagrożenie bezpieczeństwa ludzi i mienia.

W dalszej kolejności i w ramach posiadanych przez Gminę możliwości realizowane są wnioski osób, których warunki mieszkaniowe i trudna sytuacja materialna kwalifikują do przyznania takiej pomocy.

Z grupy wnioskodawców ubiegających się o zawarcie umowy najmu gminnego lokalu z tytułu niezaspokojonych potrzeb mieszkaniowych wyodrębniono m.in. osoby, które zamieszkują i są zameldowane na pobyt stały w lokalu o nadmiernym zaludnieniu, tj. w lokalu, w którym na jedną osobę przypada mniej niż 5 m² ogólnej powierzchni mieszkalnej. W tej grupie wnioskodawców dominują rodziny wielodzietne. Weryfikacja wniosków ww. osób odbywa się przy pomocy systemu kwalifikacji punktowej warunków socjalno-

mieszkaniowych, a liczba uzyskanych punktów decyduje o objęciu ostateczną listą mieszkaniową.

O tym, że Gmina Miejska Kraków w sposób szczególny traktuje wnioski mieszkaniowe rodzin wielodzietnych świadczy kwestionariusz kwalifikacji punktowej. Zgodnie z ww. kwestionariuszem istnieje możliwość uzyskania preferencyjnych punktów m.in. za zagęszczenie w lokalu, za ilość dzieci w rodzinie, za wielopokoleniowość, okres oczekiwania na pomoc mieszkaniową, dodatkowo uwzględniane są punkty za posiadany stopień inwalidztwa oraz poruszanie się na wózku inwalidzkim przez wnioskodawcę lub członka jego rodziny, co pozwala na skrócenie czasu oczekiwania na pomoc mieszkaniową.

Gmina Miejska Kraków co dwa lata sporządza ostateczne listy uprawnionych do zawarcia umowy najmu, zapewniając tym samym systematyczną pomoc mieszkaniową.

Uchwała Rady Miasta Krakowa przewiduje także możliwość poprawy warunków mieszkaniowych w trybie zamiany z urzędu zajmowanego lokalu mieszkalnego na lokal o większej powierzchni pokoi, ze względu na nadmierne zaludnienie.

W świetle powołanej uchwały Rady Miasta Krakowa uprawnionymi do ubiegania się o wynajem lokalu mieszkalnego w trybie zamiany z urzędu na większe mieszkanie są najemcy spełniający kryterium niezaspokojonych potrzeb mieszkaniowych (na jedną osobę zameldowaną na pobyt stały przypada mniej niż 5 m² ogólnej powierzchni pokoi) i osiągający niskie dochody (średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego nie przekracza 100% najniższej emerytury tj. 597,46 zł), po objęciu złożonego wniosku ostateczną listą osób zakwalifikowanych do zawarcia umowy najmu lokalu mieszkalnego. Wszyscy najemcy spełniający ww. kryteria trafiają na listy mieszkaniowe.

Gmina Miejska Kraków udziela od 1998 roku również stosunkowo szerokiej i systematycznej pomocy mieszkaniowej dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin zastępczych. Uprawnienie tej grupy wnioskodawców do ubiegania się o objęcie listą i umożliwienie zawarcia umowy najmu lokalu z zasobu Gminy Miejskiej Kraków zostało uznane za społecznie uzasadnione, bowiem są to wnioskodawcy, którzy nie mają możliwości zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych we własnym zakresie. Bardzo często tego rodzaju dzieci pochodzą z rodzin wielodzietnych, które nie potrafią poradzić sobie z pełnieniem funkcji rodzicielskich.

Celem powyższych działań jest umożliwienie odpowiedniego startu tego rodzaju osób w dorosłe życie.

Ponadto w 2008 r. Wydział Mieszkalnictwa Urzędu Miasta Krakowa pozyskał 11 lokali mieszkalnych przystosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych w nowowynbudowanych budynkach przy ul. Jana Kantego Przyzby (inwestycja przy ul. Magnolii).

— W zakresie innych rozwiązań adresowanych do rodzin wielodzietnych

Wydział Świadczeń Socjalnych wypłaca jedno świadczenie wynikające z lokalnych decyzji, tj. uchwały Rady Miasta Krakowa. Jest to jednorazowa zapomoga finansowa z tytułu urodzenia dziecka. Zapomoga ta wypłacana jest na podstawie uchwały Nr CX/1106/06 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 maja 2006 r. w sprawie ustanowienia jednorazowej zapomogi finansowej z tytułu urodzenia się dziecka (Dz. Urz. Woj. Małop. z dnia 13 czerwca 2006 r. Nr 301, poz. 2121). Zapomoga wypłacana jest niezależnie od dochodów rodziny w wysokości 1 000 zł. Przysługuje ona rodzinom, w których przynajmniej jedno z rodziców zamieszkuje w Krakowie co najmniej od roku przed dniem urodzenia dziecka. W roku ubiegłym zostało

wypłaconych 8 292 tego rodzaju świadczenia. Pozostałe realizowane świadczenia wynikają z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o funduszu alimentacyjnym.

Odrębną, bardzo szeroką gamę działań związanych ze wspieraniem rodziny prowadzi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. W ramach zadań realizowanych przez MOPS na rzecz rodziny realizowane są działania wykraczające poza niezbędne minimum wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (tekst jednolity: Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 z późn. zm.) oraz działania, na które pozyskiwane są środki z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, tj.:

I. Działania finansowane w ramach środków Europejskiego Funduszu Europejskiego

1. Realizacja projektu „Aktywni społecznie, przedsiębiorczy w zawodzie” w ramach poddziałania 7.1.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Projekt współfinansowany ze środków EFS. Adresatami projektu były osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej:

- mieszkające na terenie gminy,
- w wieku aktywności zawodowej,
- niepracujące,
- doświadczające trudności,
- napotykające na bariery utrudniające aktywizację społeczną i zawodową,
- pragnące zmienić swoją sytuację życiową.

Pomocą w ramach projektu zostały objęte **1003** osoby, w tym 47 usamodzielnianych wychowanków i 956 osób niepełnosprawnych.

W ramach projektu zrealizowano m.in. następujące przedsięwzięcia:

Poszerzenie dostępności poradnictwa specjalistycznego - w ramach poradnictwa specjalistycznego prawnego i psychologicznego świadczonego w 8 istniejących wcześniej punktach poradnictwa MOPS; zakładanym celem było poszerzenie czasu świadczenia porad tak, by osoby zainteresowane miały łatwiejszy dostęp do indywidualnego kontaktu z prawnikiem czy psychologiem. Dla realizacji tego celu godziny pracy poszczególnych prawników i psychologów zostały ustalone w ten sposób, by klienci mieli możliwość skorzystania z porady w godzinach 8.00- 18.00. Z tej formy wsparcia korzystały zarówno osoby indywidualne, jak i rodziny, które potrzebowały informacji szczególnie z zakresu prawa rodzinnego, lokalowego i prawa pracy. Porady psychologiczne nakierowane były głównie na rozwiązywanie problemów związanych z funkcjonowaniem społecznym osoby niepełnosprawnej oraz jej otoczenia, a także na diagnozie psychologicznej w kontekście potrzeby orzekania o niepełnosprawności i łagodzenia zdiagnozowanych zaburzeń psychicznych.

Poszerzenie oferty indywidualnej i grupowej jako szczególnej formy poradnictwa specjalistycznego grupowego - szczegółowy opis założeń programu wsparcia działań na rzecz integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych „Poznaj możliwości, pomóż sobie” wskazywał, że jakkolwiek na terenie Krakowa działają 3 ośrodki realizujące specjalistyczne poradnictwo w formie terapii i porad rodzinnych, przed realizacją projektu żaden z nich nie dysponował ofertą ukierunkowaną na potrzeby osób niepełnosprawnych.

Harmonogram działań zakładał zatem nakierowanie terapii indywidualnej oraz rodzinnej na poprawę funkcjonowania społecznego osób niepełnosprawnych i ich otoczenia.

W ramach realizacji tego zadania w Ośrodku Poradnictwa i Terapii Rodzin wprowadzona została terapia indywidualna i rodzinna podnosząca kompetencje życiowe osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin. Zakwalifikowanie do skorzystania z tej formy wsparcia poprzedzone było odpowiednim zdiagnozowaniem występującego problemu, który uzasadniał potrzebę zastosowania terapii.

Terapia grupowa nakierowana była najczęściej na poprawienie relacji rodzinnych klientów, których niepełnosprawność była przyczyną konfliktów małżeńskich oraz problemów wychowawczych (brak autorytetu i posłuchu u dzieci).

W okresie realizacji projektu „Aktywni społecznie, przedsiębiorczy w zawodzie” w ramach poddziałania 7.1.2. PO KL z terapii indywidualnej i grupowej skorzystało łącznie 56 beneficjentów wraz z rodzinami.

Usamodzielnieni wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych - do udziału w projekcie zakwalifikowano 47 osób. Zaproponowano i w większości sfinansowano instrumenty integracji edukacyjnej, takie jak: usługi brokera edukacyjnego dla 19 osób, poradnictwo indywidualne, w tym prawne – przede wszystkim w sprawach mieszkaniowych i rodzinnych dla 21 osób, terapię rodzinną dla 2 osób, pomoc w formie mieszkania chronionego dla 2 osób. Sfinansowano również zajęcia w ramach podnoszenia umiejętności zawodowych umożliwiających aktywizację zawodową, tj. kursy językowe, prawa jazdy i kosmetyczne, z których skorzystały 22 osoby. Biorąc pod uwagę skalę potrzeb i możliwości ich realizacji, udzielono pomocy rzeczowej na zagospodarowanie, remont i wyposażenie mieszkania, zakup materiałów edukacyjnych oraz szkoleniowych do nauki zawodu, nabycie komputera, a także opłacenie kursów zawodowych dla 32 osób łącznie.

Punkty informacyjne - zgodnie z założeniami harmonogramu zostało uruchomionych 10 punktów informacji o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych, które znajdowały się w siedzibach MOPS na terenie Krakowa i były dostępne dla każdego klienta MOPS, który potrzebuje skorzystać z pomocy pracownika. Informacji w punktach zasięgnąć mogli zarówno beneficjenci ostateczni projektu systemowego 7.1.2. PO KL „Aktywni społecznie, przedsiębiorczy w zawodzie”, jak również osoby z ich otoczenia; godziny otwarcia punktów pokrywały się z godzinami pracy MOPS. Udzielane informacje dotyczyły zasad orzekania o niepełnosprawności, świadczeń dostępnych dla osób niepełnosprawnych, możliwości skorzystania z rehabilitacji zawodowej oraz innych. W okresie od czerwca do grudnia 2008 r. z pomocy punktów informacyjnych skorzystało 537 osób.

Zajęcia aktywizacji zawodowej prowadzone w warsztatach terapii zajęciowej – w harmonogramie działań zajęcia aktywizacji zawodowej w warsztatach terapii zajęciowej zaplanowano dla 308 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 169 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Osoby te miały zostać przyuczane do zawodów, które mogą być wykonywane przez osoby z danym stopniem niepełnosprawności. Zgodnie z założeniami harmonogramu, z zajęć aktywizacji zawodowej prowadzonych w pracowniach terapii zajęciowej w 14 warsztatach terapii zajęciowej w okresie od lipca do grudnia 2008 r. skorzystały 522 osoby niepełnosprawne. Zwiększenie liczby beneficjentów w stosunku do zaplanowanej liczby wynikało z faktu, że w przypadku rezygnacji uczestnika w trakcie trwania projektu zastępowano go kolejną osobą niepełnosprawną zakwalifikowaną w drodze rekrutacji uzupełniającej.

Wprowadzenie usługi asystenta osoby niepełnosprawnej - w ramach programu wsparcia działań na rzecz integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych „Poznaj

możliwości, pomóż sobie” za cel postawiono wprowadzenie na terenie Krakowa niewystępującej tu wcześniej usługi asystenta osoby niepełnosprawnej. Osoba taka pomagała osobie niepełnosprawnej w dojściu do jak największej samodzielności oraz wspierała ją w realizacji programu rehabilitacji społecznej i zawodowej. Usługa asystenta osoby niepełnosprawnej w formie partnerstwa realizacji świadczona była w Krakowie od sierpnia do grudnia 2008 roku przez 15 asystentów zatrudnionych przez Miejski Dzienny Dom Pomocy Społecznej. Osoby te wspierały niepełnosprawnych w zakresie odnalezienia się na rynku pracy, kontaktów społecznych, rekreacji i integracji ze środowiskiem, dążąc do usuwania wszelkiego typu barier pojawiających się na ich drodze. Wskutek prowadzonych działań doszło do zauważalnego pobudzenia aktywności osób niepełnosprawnych oraz ich najbliższego otoczenia. Zgodnie z założeniami harmonogramu, w okresie od sierpnia do grudnia 2008 r. z usługi asystenta skorzystało 321 osób niepełnosprawnych, w tym 148 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 163 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

2. Realizacja projektu „Pora na aktywność – aktywizacja i integracja klientów MOPS w Krakowie” w ramach poddziałania 7.1.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Projekt współfinansowany ze środków EFS. Adresatami projektu były osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej:

- w wieku aktywności zawodowej,
- nie pozostające w zatrudnieniu,
- zagrożone wykluczeniem społecznym,
- z grupy ludzi młodych, w której ryzykowne zachowania obniżają szanse na rynku pracy,
- deklarujące potrzebę zmiany sytuacji życiowej.

Projekt realizowany był w głównej mierze przy wykorzystaniu narzędzia kontraktu socjalnego. W ramach realizacji kontraktów socjalnych zastosowane zostały instrumenty aktywnej integracji mające na celu przywrócenie osób wykluczonych na rynek pracy oraz ich integrację ze społeczeństwem.

W ramach realizowanych kontraktów socjalnych rodziny skorzystały z następujących instrumentów aktywnej integracji:

Rodzaj instrumentu aktywnej integracji	Liczba rodzin
Instrumenty aktywizacji edukacyjnej - broker edukacyjny	5
Instrumenty aktywizacji edukacyjnej - kształcenie ustawiczne	6
Instrumenty aktywizacji edukacyjnej - podnoszenie kluczowych kompetencji	75
Instrumenty aktywizacji edukacyjnej - zdobywanie nowych kompetencji	1
Instrumenty aktywizacji społecznej - asystent rodzinny	58
Instrumenty aktywizacji społecznej - poradnictwo i wsparcie indywidualne i grupowe	33
Instrumenty aktywizacji społecznej - poradnictwo specjalistyczne	341
Instrumenty aktywizacji społecznej - treningi kompetencji i umiejętności społecznych	306

Instrumenty aktywizacji zawodowej - doradca zawodowy	406
Instrumenty aktywizacji zawodowej - Klub Integracji Społecznej – wsparcie indywidualne i grupowe	556
Instrumenty aktywizacji zdrowotnej - badania profilaktyczne lub specjalistyczne	1
Instrumenty aktywizacji zdrowotnej - program psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego dla osób uzależnionych od alkoholu	12
Instrumenty aktywizacji zdrowotnej - terapia psychologiczna, rodzinna lub psychospołeczna	9
Opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	1

W ramach projektu jedną z form pomocy skierowanych do rodzin była usługa asystenta rodzinnego. Zadaniem asystenta rodzinnego było towarzyszenie rodzinie w procesie usamodzielnienia poprzez pomoc w podnoszeniu kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, wypełniania funkcji opiekuńczo –wychowawczych, prawidłowego funkcjonowania społecznego. Usługa asystenta rodzinnego realizowana będzie również w 2009 roku.

II. Działania finansowane ze środków uzyskanych w ramach konkursów Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

1. Realizacja projektu „Razem Łatwiej”

Celem projektu było udzielenie wsparcia rodzicom zastępczym, rodzicom biologicznym oraz dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych, w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych i opiekuńczych.

Cel ten zrealizowany został poprzez udzielanie wsparcia pedagogiczno – terapeutycznego, poradnictwa, psychoedukacji oraz pomocy psychologicznej poprzez następujące działania:

- pracę psychologiczno - pedagogiczną prowadzoną w środowisku,
- indywidualną pracę z rodziną zastępczą,
- indywidualną pracę z dzieckiem,
- spotkania grupowe /warsztaty dla rodzin zastępczych,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych,
- organizację terapeutycznego rodzinnego spotkania weekendowego.

2. Realizacja projektu „Spinacz – integracja, wsparcie i rozwój rodzin dzieci objętych pomocą placówki opiekuńczo-wychowawczej wsparcia dziennego”

Projekt realizowany był od sierpnia do grudnia 2008 roku na terenie Dzielnicy X. Celem projektu było podniesienie jakości funkcjonowania rodzin oraz ich integracja ze środowiskiem. W ramach realizacji projektu odbyły się:

- zajęcia warsztatowe i wykłady dla rodziców i dzieci o tematyce dotyczącej profilaktyki uzależnień, przeciwdziałaniu agresji dzieci i młodzieży, rozwijaniu poczucia wartości, konsekwencji w wychowaniu, współodpowiedzialności za swoje środowisko lokalne;

- 4 wyjazdy integracyjno – edukacyjno – terapeutyczne,
- zabawa Andrzejkowa, w przygotowanie której zaangażowani byli rodzice,
- obchody Dnia Rodziny na terenie świetlicy, w realizację którego również zaangażowano dorosłych beneficjentów projektu jak i dzieci; przygotowany został świąteczny program artystyczny, na który składały się jasełka, kolędy oraz pokaz slajdów obrazujących przebieg projektu.

Utworzona w toku realizacji projektu sieć współpracy pomiędzy instytucjami pozwoli na kontynuację działań zbliżonych do podjętych w projekcie po zakończeniu jego finansowania. W projekcie uczestniczyło 36 rodzin, z zajęć skorzystało 183 dorosłych i 494 dzieci.

3. Realizacja projektu „Z rodziną nie tylko na zdjęciu...”

Adresatami projektu były osoby prowadzące rodzinne formy opieki nad dzieckiem, dzieci przebywające w powyższych formach opieki oraz ich rodzice biologiczni. W ramach realizacji projektu zakładano osiągnięcie 3 celów: rozwój i wsparcie dla niespokrewnionych z dzieckiem zawodowych rodzin zastępczych oraz osób prowadzących rodzinne domy dziecka poprzez podniesienie ich kompetencji; praca z rodzinami biologicznymi mającymi problemy wychowawcze i opiekuńcze oraz objęcie dzieci przebywających w formach opieki zastępczej zajęciami, pozwalającymi na zdobycie niezbędnych umiejętności społecznych.

Cele powyższe zostały osiągnięte poprzez:

- przeprowadzenie 9 warsztatów tematycznych dla osób prowadzących rodzinne formy opieki nad dzieckiem w wymiarze 84 godzin dydaktycznych;
- przeprowadzenie 40 godzin dydaktycznych szkolenia dla rodziców biologicznych pn. „Szkola dla Rodziców”;
- przeprowadzenie 20 godzin dydaktycznych warsztatów terapeutycznych przeznaczonych dla dzieci przebywających w rodzinnych formach opieki w wieku od 7 do 19 roku życia;
- zorganizowanie 48 godzin konsultacji ze specjalistami, w tym 16 godzin konsultacji z psychiatrą dziecięcym, 14 godzin konsultacji z neurologiem dziecięcym, 10 godzin konsultacji z psychologiem dziecięcym, 8 godzin konsultacji z ginekologiem dziecięcym.

W projekcie uczestniczyło 10 dyrektorów rodzinnych domów dziecka, 1 osoba zatrudniona w rodzinnej placówce opiekuńczo-wychowawczej, 21 zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych, 95 dzieci przebywających w powyższych formach opieki zastępczej oraz 7 rodziców biologicznych.

Podsumowaniem realizacji projektu było wspólne wyjście do kina zorganizowane dla dzieci i opiekunów, z którego skorzystało łącznie 100 osób.

4. Realizacja projektu „SOS dzieciom osiedla”

Celem projektu było zmniejszenie przejawów demoralizacji dzieci i młodzieży poprzez zapewnienie adekwatnych do zainteresowań form spędzania czasu wolnego oraz poprawa funkcjonowania beneficjentów w środowisku lokalnym poprzez podniesienie poziomu integracji społecznej, rozpoznanie potrzeb i zainteresowań grupy docelowej, stymulowanie pożądanych zachowań dzieci i młodzieży, a także podniesienie aktywności edukacyjnej w odniesieniu do szkolnych i pozaszkolnych form spędzania czasu. Przedstawiona w ramach projektu oferta spotkała się z dużym zainteresowaniem,

a równocześnie pojawiły się prośby o pomoc w zorganizowaniu innych form aktywności. Rekrutowana grupa dzieci i młodzieży korzystała z organizowanych wyjść, w tym wyjścia do kina, na basen oraz ścianę wspinaczkową, spędzając swój wolny czas w sposób alternatywny do dotychczasowego i pożądanym społecznie.

III. Pomoc finansowana w ramach środków finansowych budżetu państwa i budżetu Gminy Miejskiej Kraków

1. Rządowy Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Program realizowany jest w oparciu o ustawę z dnia 29 grudnia 2005 r. *o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania* (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 z późn. zm.) w formie zasiłków celowych na zakup żywności i posiłków. Pomoc w ramach programu może być przyznana jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150 % kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy *o pomocy społecznej*. Miasto Kraków zwiększyło dostępność do świadczeń w ramach programu poprzez podniesienie górnej granicy kryterium dochodowego uprawniającego do otrzymania wsparcia. Uchwała Nr CVI/1073/06 Rady Miasta Krakowa z dnia 12 kwietnia 2006 r. *w sprawie zasad ponoszenia odpłatności za świadczenia w postaci posiłków*, pozwoliła na objęcie tą formą pomocy szerszego kręgu beneficjentów, którzy mogą otrzymać pomoc w formie posiłku za odpłatnością w wysokości 25 % kosztu posiłku. Na podstawie powyższej uchwały pomoc przysługuje odpłatnie osobom i rodzinom, których dochód lub dochód na osobę w rodzinie przekracza 150 %, a jednocześnie nie przekracza 200 % kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej.

W 2008 r. w ramach tego programu pomocą zostały objęte 20 562 osoby, które otrzymały pomoc w łącznej kwocie 15 241 359,70 zł, w tym w formie zasiłków celowych i celowych specjalnych 19 176 osób z 9 594 rodzin na kwotę 10 546 771,73 zł i w formie posiłków 7 763 osoby z 5 429 rodzin na kwotę 4 694 587,97 zł. W ramach programu z pomocy w formie posiłku w szkołach, przedszkolach i żłobkach skorzystało 4 966 dzieci. W ramach zasiłków celowych pomoc otrzymało 6516 dzieci. Łącznie pomocą w zakresie dożywiania w ramach Programu objęto 7 253 dzieci.

Informacje na temat pomocy udzielonej w 2008 r. w ramach programu dla rodzin wielodzietnych przedstawia poniższa tabela:

Rodziny wielodzietne	Rodziny korzystające z pomocy w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	
	Liczba rodzin	Kwota ogółem wypłaconych świadczeń w zł
Rodziny z 3 dzieci	590	1 570 134
Rodziny z 4 dzieci	188	723 901
Rodziny z 5 dzieci	65	311 760
Rodziny z 6 dzieci	28	184 794
Rodziny z 7 dzieci	16	128 169
Rodziny z 8 dzieci	7	66 401
Rodziny z 9 dzieci	1	3 842

Rodziny z 10 dzieci	1	13 846
Rodziny z 11 i więcej dzieci	1	11 372
Ogółem	897	3 014 219

IV. Działania realizowane w ramach środków finansowych z budżetu Gminy Miejskiej Kraków

1. Wsparcie rodzin ze szczególnymi problemami wychowawczymi w formie poradnictwa i specjalistycznej pracy socjalnej

Od 1 października 2007 r. w MOPS realizowany jest projekt poradnictwa i specjalistycznej pracy socjalnej z rodziną. Zgodnie z projektem w każdej Filii MOPS istnieje co najmniej jedno stanowisko specjalisty pracy z rodziną. Celem projektu jest zintensyfikowanie oddziaływań nakierowanych na „rodziny wieloproblemowe”. Głównym zadaniem specjalistów pracy z rodziną jest świadczenie poradnictwa rodzinnego oraz specjalistycznej pracy socjalnej poprzez m.in. psychoedukację, modelowanie właściwych postaw rodzicielskich, kształtowanie kompetencji wychowawczych w rodzinach wytypowanych i wstępnie zdiagnozowanych przez pracowników socjalnych. W ramach programu w 2008 r. utworzona została grupa wsparcia dla rodziców „Wiem wszystko o wychowaniu” oraz przeprowadzone zostały warsztaty edukacyjne „Jestem rodzicem”. Od wejścia w życie programu pomocą objętych zostało 278 rodzin.

2. Pomoc wolontaryjna

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie od 2006 roku realizuje program pomocy wolontaryjnej na rzecz dzieci z rodzin korzystających z pomocy Ośrodka. W 2008 roku pomocą wolontaryjną objętych zostało 129 dzieci. Praca wolontariuszy pomagających dzieciom polegała głównie na pomocy w nauce oraz organizowaniu i spędzaniu z dziećmi wolnego czasu (spacery, zabawa, rozmowy, wyjścia do kina, na pizzę, gry i zabawy, rozwiązywanie krzyżówek, wspólne uczestniczenie w imprezach).

3. Wsparcie rodzin w ramach realizowanych w 2008 roku projektów socjalnych

W ramach organizowania grupowych form oddziaływań w Ośrodku inicjowane i realizowane są projekty socjalne. Obok celów związanych z specyfiką problemów występujących w grupie, do której adresowany jest projekt przedsięwzięcia te dynamizują społeczność, sprzyjają integracji i koordynacji podmiotów działających oraz mogą oddziaływać terapeutycznie.

W 2008 r. zostały zrealizowane 54 projekty socjalne adresowane do rodzin, w tym:

- 19 projektów socjalnych adresowanych do rodzin wielodzietnych, w projektach uczestniczyły 2172 osoby,
- 10 projektów adresowanych do rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w projektach uczestniczyły 862 osoby,
- 1 projekt adresowany do rodzin zastępczych,
- 16 projektów adresowanych do dzieci i młodzieży, w projektach uczestniczyło 2195 osób,

- 8 projektów adresowanych do pozostałych rodzin, w projektach uczestniczyło 1577 osób.

Przykłady projektów zrealizowanych w 2008 r.:

Projekt socjalny „Baga@z” – zrealizowany we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Krościenku nad Dunajcem. Celem głównym projektu było zainicjowanie idei tworzenia grup samopomocowych jako metody zmniejszenia ryzyka występowania kryzysów w rodzinach. Projekt adresowany był do rodzin zmagających się z trudnościami życiowymi, w szczególności tych, w których występuje wielodzietność, samotne rodzicielstwo, przemoc oraz problemy alkoholowe. W projekcie uczestniczyło 20 osób z 7 rodzin. W trakcie realizacji projektu został zorganizowany wyjazd rodzin objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie do Krościenka nad Dunajcem oraz planowana była rewizyta rodzin z Krościenka w Krakowie. Celem wyjazdu było stworzenie najkorzystniejszych warunków sprzyjających nawiązaniu wspólnych relacji między osobami o podobnych problemach oraz wzmocnieniu sił i zasobów rodziny. Uczestnicy projektu wzięli udział w spotkaniach terapeutycznych prowadzonych przez psychologów z Działu Poradnictwa MOPS.

Projekt socjalny „W czasie deszczu dzieci się... nie nudzą! Psychoedukacja w zakresie racjonalnego i rodzinnego spędzania czasu wolnego w rodzinach zastępczych objętych wsparciem MOPS w Krakowie” – projekt skierowany do rodzin zastępczych. Projekt miał na celu spowodowanie zmiany w postrzeganiu czasu wolnego, poprzez zwrócenie uwagi na poznawcze i rozwojowe aspekty aktywności podejmowanych w wolnym czasie oraz na elementy integrujące, spajające rodzinę. W projekcie zwrócono uwagę, że ważne jest zarówno to jak dziecko spędza wolny czas oraz, że spędza go razem z opiekunami. Rodziny zastępcze z dziećmi zwiedzały Ogród Doświadczeń, Ogród Botaniczny, skorzystały z zajęć rekreacyjnych na basenie w Piekarach, oglądały filmy i spektakl teatralny. W projekcie uczestniczyło 118 rodzin zastępczych i 158 umieszczonych w nich dzieci. Kolejna edycja projektu planowana jest również w 2009 r.

Otrzymują:

1. Adresat
2. Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego
3. Wydział Sportu i Inicjatyw Społecznych
4. Zarząd Infrastruktury Sportowej
5. Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu
6. Wydział Mieszkalnictwa
7. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie
8. Wydział Świadczeń Socjalnych
9. Kancelaria Prezydenta
10. Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych
11. Biuletyn Informacji Publicznej
12. A/a